

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Ylijohtaja Tapio Kosunen

Hallitusneuvos Laura Hansen

VN/2835/2020-OKM-1

Ammattikorkeakoulujen koulutusvastuiden muuttamista koskevat esitykset

Ammattikorkeakoulut ovat esittäneet Opetus- ja kulttuuriministeriölle toimiluvissaan määrättyjen koulutusvastuidensa muuttamista.

Näemme, että tutkintotavoitteet, koulutuksen osaamiset ja strategiset painopisteet on pyritty linjaamaan alueiden tarpeiden kanssa. Alueen tarpeisiin vastaaminen sekä osaajien tuottaminen tarpeeseen on lakisääteinen tehtävä, jonka täyttämiseksi paras näkymä on alueiden korkeakouluilla, joilla on tiivis yhteys alueidensa toimijoihin. Näin alueellinen työvoimatarjonta ei yksipuolistu eikä alakohtainen työvoimatarjonta vääristy. Tämä on erityisen selvä ammateissa, joissa työvoimatarve kohdentuu alueellisesti.

Kajaanin ammattikorkeakoulu kannattaa tämän vuoksi alueellisen kehittämisen sekä koulutuksen tasa-arvoisen saavutettavuuden näkökannalta ehdotettuja koulutusvastuita myönnettäväksi hakijalle.

Itä- ja Pohjois-Suomessa osaajapula on kärjistynyt kriittiseksi esteeksi toimijoiden kehittymiselle. Väestökehitys on johtanut tilanteeseen, jossa tähän haasteeseen vastaaminen edellyttää alueen tarpeista lähtevää koulutusta. Tästä esimerkkinä on se, että Kajaanin ammattikorkeakoulusta valmistuneista yli 2/3 työllistyy alueelle.

Kajaanin ammattikorkeakoulu näkee Karelia ammattikorkeakoulun geriatrian koulutuksen tukevan koko Itä- ja Pohjois-Suomen demografista haastetta ja haluaa siksi korostaa tämän koulutusvastuun merkitystä koko alueelle.

Sen sijaan käsityksemme liikuntaverkoston tekemän selvityksen pohjalta on, että liikunnanohjaajakoulutus ei ole ns. paikallinen koulutus, vaan koulutusvastuussa olevat ammattikorkeakoulut palvelevat koko Suomea. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun lupa aloittaa Liikunnanohjaaja AMK koulutus 70 aloituspaikalla vaikuttaa valtakunnallisesti etenkin Keski- ja Itä-Suomesta hakeviin opiskelijoihin ja, nykyiseen koulutusmarkkinaan vedoten, emme näe millään tavoin tarpeellisuutta uusien koulutusten käynnistämistä myös Turussa tai Jyväskylässä.

Liikunta-alan korkeakouluverkosto on tehnyt jo vuosia tiivistä, hyvää yhteistyötä. Tässä yhteistyössä ei ole esiintynyt keskinäistä kilpailua, vaan verkoston jäsenet ovat edenneet yhteistyössä koulutuksen kehittämisessä ja myös mm. uusien teknologioiden käyttöönotossa. Toivomme, että asiantila voi jatkua tällaisena, jolloin myöskään tähän mennessä tehnyt suuret panostukset eivät sirpaloidu.

Tällä hetkellä Suomessa valmistuu vuosittain n. 190-200 liikunnanohjaajaa neljästä eri ammattikorkeakoulusta (KAMK, Haaga-Helia, Lapin AMK ja Arcada). Tämä määrä on varsin riittävä kattamaan liikunta-alan työmarkkinoiden vaatimaa osaajien määrää.

Ammattibarometrin (työllistymisen näkymät eri ammateissa/ työ- ja elinkeinotoimistot) mukaan liikunnan ja vapaa-ajan ohjaajan ammatin osalta työttömien ja lomautettujen määrä on ollut 516 sekä avointen työpaikkojen määrä vastaavasti 463 tammi-kesäkuussa 2018. Tämä ei osoita merkittävän lisäkoulutuksen tarvetta.

Mikäli OKM kuitenkin haluaa kasvattaa valmistuneiden liikunnanohjaajien määrää, KAMK ja muut jo koulutusvastuussa olevat ammattikorkeakoulut voivat vastata liikunta-alan osaamisen tuottamiseen omilla paikkakunnillaan sekä Itä-Suomessa.

Viime vuosina Liikunnanohjaaja AMK koulutusta ovat hakeneet myös JAMK sekä SeAmk yhdessä Kuortaneen urheiluopiston kanssa. Nämä aloitteet eivät ole edenneet, perusteluina mm. ettei koulutuksia pidä sirpaloida nykyistä laajemmalle (OKM). Tästäkään syystä emme näe perustetta avata liikunta-alan koulutus Turkuun tai Jyväskylään.

Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy

Matti Sarén
rehtori, toimitusjohtaja